

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U002877

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-06-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Костюк Олександр Сергійович

2. Oleksandr S. Kostiuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0001-6289-7752

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 29-06-2026

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 0000000000

Місцезнаходження: 00000, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 13908

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.15.01

Тема дисертації:

1. Конституційно правовий статус представників Президента України
2. Constitutional and Legal Status of Representatives of the President of Ukraine

Реферат:

1. Представлена робота є одним із перших в Україні комплексних досліджень специфіки конституційно-правового статусу представників Президента України, в якому на основі комплексного опрацювання проблем теоретичного, нормативно-го і правозастосовного характеру розроблена цілісна організаційно-правова мо-дель інституту представників Президента України, визначені тенденції та перспек-тиви його розвитку, опрацьовані пропозиції щодо удосконалення правового ре-гулювання. Актуальність теми зумовлена трансформаційними процесами у системі ор-ганізації публічної влади, необхідністю забезпечення узгодженого функціонуван-ня її гілок, посиленням ролі інституту президентства у забезпеченні національної стійкості, а також відсутністю цілісного, концептуально обґрунтованого доктринального підходу до визначення правової природи інституту представників Пре-зидента України, системи посад, функцій і повноважень та порядку їх реалізації. У роботі обґрунтовано, що інститут представників

Президента України є невід'ємним елементом структури апарату глави держави та виступає інституційною формою забезпечення реалізації конституційних повноважень Президента у взаємодії з іншими суб'єктами публічної влади. Визначено, що загальне функціональне призначення представників полягає у здійсненні публічно-правового представництва як інституційно-опосередкованого способу реалізації повноважень Президента України, який має комплексний, двосторонній, зовнішній та по-стійний характер. Доведено, що інститут представників Президента України характеризується поєднанням загальних, спеціальних та особливих рис, які дозволяють розкрити його правову природу. Представники не є державно-владними суб'єкти, функціонують в межах повноважень глави держави, діяльність їх має підзаконний характер та спрямована на забезпечення реалізації його компетенції. Водночас функціональна спеціалізація на здійсненні публічно-правового представництва, зовнішньосистемне спрямування діяльності та організаційно оформлений характер функціонування визначають його як самостійний елемент структури президентського апарату. Обґрунтовано, що інститут представників Президента України, будучи єдиним за своєю правовою природою, водночас характеризується внутрішньою диференціацією форм, що дозволяє розглядати його як складну поліструктурну систему, в межах якої поєднуються форми міжінституційного та територіального представництва. Встановлено, що територіальне представництво забезпечує реалізацію функцій глави держави в умовах багаторівневої системи адміністративно-територіального устрою та спрямоване на інтеграцію органів влади Автономної Республіки Крим у єдину систему публічної влади, тоді як міжінституційне представництво забезпечує системний вплив Президента України на формування та здійснення державної влади. Дослідження еволюції інституту представників Президента України дозволило встановити, що його розвиток відображає загальні тенденції державно-правового розвитку України та характеризується послідовною зміною функціонально-правових моделей. Виокремлено основні етапи становлення інституту: етап інституціоналізації територіального представництва, етап трансформації у контрольо-наглядові та координаційні механізми, а також сучасний етап формування міжінституційного та територіального представництва, інтегрованого у структуру апарату Президента України та адаптованого до умов забезпечення національної стійкості. Встановлено, що сучасний стан інституту характеризується посиленням залежності представників від керівництва президентського апарату, звуженням їх організаційної самостійності та наявністю правової невизначеності окремих елементів статусу. За результатами порівняльно-правового аналізу визначено, що інститут представників глави держави у зарубіжних країнах не має єдиної універсальної моделі та функціонує у межах різних національних моделей. Проведене дослідження дозволило встановити основні з них, а також виявити, що багаторівність правового регулювання, диференціація функціонального призначення представників і поєднання політичних та адміністративних посад є визначальними характеристиками цього інституту. Обґрунтовано можливість адаптації відповідного досвіду до вітчизняної практики. Проаналізовано правову основу організації та діяльності представників Президента України як багаторівневу, ієрархічно впорядковану систему, ядром якої є конституційні норми, регулятивний вплив яких доповнений законодавчими та підзаконними актами. Встановлено її фрагментарність, асиметричність та домінування підзаконного рівня правового регулювання, що забезпечує гнучкість регулювання, але зумовлює й інституційну нестабільність. Обґрунтовано необхідність її системного вдосконалення. Визначено, що система посад представників Президента України має відкритий характер, поєднує інституційно сталу та факультативну складові та характеризується «динамічною стійкістю». Встановлено її внутрішню неоднорідність, зокрема у частині службово-правового статусу.

2. The dissertation is one of the first comprehensive studies in Ukraine devoted to the constitutional and legal status of the representatives of the President of Ukraine. Based on an integrated analysis of theoretical, normative, and law-enforcement issues, it develops a holistic model of the institution of presidential representatives, identifies the trends and prospects of its development, and formulates proposals for improving its legal regulation. The relevance of the research topic is determined by ongoing transformations in the system of public authority organization, the need to ensure the coordinated functioning of its branches, the increasing role of the institution of the presidency in ensuring national resilience, as well as the absence of a coherent and conceptually grounded

doctrinal approach to defining the legal nature of the institution of representatives of the President of Ukraine, the system of positions, their functions and powers, and the procedures for their implementation. The study substantiates that the institution of representatives of the President of Ukraine is an integral element of the structure of the presidential apparatus and serves as an institutional form for ensuring the implementation of the constitutional powers of the President in interaction with other subjects of public authority. It is established that the general functional purpose of representatives lies in the exercise of public-law representation as an institutionally mediated means of implementing presidential powers, which has a complex, bilateral, external, and permanent character. It is proven that the institution of representatives of the President of Ukraine is characterized by a combination of general, special, and specific features that reveal its legal nature. Representatives are not public authorities, operate within the limits of the President's powers, their activity has a subordinate legal nature, and is aimed at ensuring the implementation of presidential competence. At the same time, functional specialization in public-law representation, the external orientation of their activities, and their organizationally formalized character allow defining this institution as an independent element within the structure of the presidential apparatus. It is substantiated that the institution of representatives of the President of Ukraine, while being unified in its legal nature, is internally differentiated in its organizational forms, which allows considering it as a complex polystructural system combining forms of inter-institutional and territorial representation. It is established that territorial representation ensures the implementation of presidential functions within a multi-level administrative-territorial system and is aimed at integrating the authorities of the Autonomous Republic of Crimea into a unified system of public authority, while inter-institutional representation ensures a systemic influence of the President on the formation and exercise of state power. The study of the evolution of the institution of representatives of the President of Ukraine has shown that its development reflects general trends in the state and legal development of Ukraine and is characterized by a consistent change of functional and legal models. The main stages of its development have been identified: the stage of institutionalization of territorial representation, the stage of transformation into control-supervisory and coordination mechanisms, and the modern stage of forming inter-institutional and territorial representation integrated into the structure of the presidential apparatus and adapted to the conditions of ensuring national resilience. It is established that the current stage is characterized by increased dependence of representatives on the leadership of the presidential apparatus, a reduction in their organizational autonomy, and the existence of legal uncertainty regarding certain elements of their status. Based on a comparative legal analysis, it is determined that the institution of representatives of the head of state in foreign countries does not have a single universal model and operates within various national frameworks. The study identifies the main models and establishes that the multi-level nature of legal regulation, differentiation of functional roles, and the combination of political and administrative positions are key characteristics of this institution.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Костюк О.С. Еволюція конституційно-правового статусу представників Президента України. Державне будівництво та місцеве самоврядування : // Б. зб. наук. пр. / редкол.: С. Г. Серьогіна та ін. Харків : Право, 2023. Вип. 46. С. 410-432.

- 2. Костюк О.С. Інститут представників президента в структурі апарату глави держави: порівняльно-правовий аспект. Державне будівництво та місцеве самоврядування : // Б. зб. наук. пр. / редкол.: С. Г. Серьогіна та ін. Харків : Право, 2024. Вип. 48. С. 415-427.
- 3. Костюк О.С., Стешенко Т.В. Представник Президента України в Конституційному Суді України: правове регулювання організації та діяльності, зарубіжний досвід функціонування інституту представників глави держави. Державне будівництво та місцеве самоврядування : // Б. зб. наук. пр. / редкол.: С. Г. Серьогіна та ін. Харків : Право, 2025. Вип. 49. С. 81-97.
- 4. Костюк О.С. Проблеми правового регулювання статусу та порядку діяльності представників Президента України. Державне будівництво та місцеве самоврядування : // Б. зб. наук. пр. / редкол.: С. Г. Серьогіна та ін. Харків : Право, 2025. Вип. 49. С. 408-423.
- 5. Костюк О. С. Інститут представника Президента України в механізмі взаємодії гілок влади. Конституційне право ЄС в аспекті євроінтеграції України : тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 21 квітня 2023 р.) / Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна, НДІ державного будівництва та місцевого самоврядування НАПрН України. Харків, 2023. С. 115-118.
- 6. Костюк О. С. Консультативні, дорадчі та допоміжні органи при Президентіві України та при Президентіві Литви. Іноземний досвід для євроінтеграції. Європейський вектор розвитку муніципальної влади України : тези доповідей та наукових повідомлень Всеукраїнського круглого столу 4 грудня 2024 р. / За заг. ред. О. Ю. Лялюка. Харків : Видавництво Іванченка І.С. 2024. С. 52-55.
- 7. Костюк О. С. Роль Постійного Представника Президента України в Конституційному Суді у механізмі захисту прав і свобод людини і громадянина. Забезпечення прав людини органами публічної влади в Україні: сучасні виклики та перспективи : зб. наук. доп. за матеріалами наук. практ. конф., м.пХарків (16 трав. 2025 р.) / редкол. : С. Г. Серьогіна, І. І. Бодрова, Л. Р. Наливайко та ін. Харків, 2025. С. 60-64.
- 8. Костюк О. С. Інститут представників Президента України в архітектоніці публічної влади: конституційно-правовий вимір. Європейський вимір Конституції: розширюючи горизонти державного та муніципального розвитку : збірник тез наукових доповідей II науково-практичної конференції з нагоди Дня Конституції України (м. Харків, 27 червня 2025 р.) С. 98-103.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0111U000966

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стешенко Тетяна Віталіївна

2. Tetyana V. Steshenko

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2002-454X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гришко Лілія Миколаївна

2. Lilia M. Hryshko

Кваліфікація: к. ю. н., с.д., 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут державного будівництва та місцевого самоврядування Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 25858474

Місцезнаходження: вул. Чернишевська, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дешко Людмила Миколаївна

2. Liudmyla M. Deshko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5720-4459

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лялюк Олексій Юрійович
2. Oleksii Y. Lialiuk

Кваліфікація: д. ю. н., доцент, 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1214-0580

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Муртіщева Аліна Олександрівна
2. Alina O. Murtishcheva

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6520-7297

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Яковюк Іван Васильович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Яковюк Іван Васильович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лейба Людмила Василівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна